

HULPMIDDELEN BIJ DAGELIJKSE VERZORGING

ANNE-MARIE DELEYN

RITA LEYS

REVA 2013

Toiletgebruik

Zich wassen aan de wastafel

Transfers

Zich wassen in bad

Zich wassen in de douche

Zich verzorgen

Bed gebruiken

- Aandacht voor
 - samenhang tussen de activiteiten
 - logische opbouw
 - frequentie - duur
 - alle huidige problemen
 - mogelijke evolutie
- Onnodige handelingen worden vermeden
- Overlapping van hulpmiddelen wordt vermeden

- Bij verschillende activiteiten kunnen transfers nodig zijn:
 - transfers in en uit bed
 - transfers in de douche, in het bad
 - transfers op en af de verzorgingstafel
 - transfers op en van het toilet
 - transfer naar het verplaatsingshulpmiddel

- Bij de analyse van de transfers moet ook gekeken worden naar:
 - het overbruggen van de afstand tussen de verschillende woonruimtes
 - de toegang tot de verschillende woonruimtes
 - de nood aan hulpmiddelen ter ondersteuning van zitten, liggen ...
- Dat leidt tot:
 - een adequate oplossing
 - het voorkomen van onnodige transfers
 - het vlotter en comfortabeler verlopen van de activiteiten
 - het vermijden van overlapping van hulpmiddelen

- Til- en verplaatsingssystemen worden gebruikt om personen te heffen en te verplaatsen = transfers
 - veilig
 - ergonomisch
 - minimale inspanning

Transferplank:

<http://www.youtube.com/watch?v=30FdkmG3YKw>

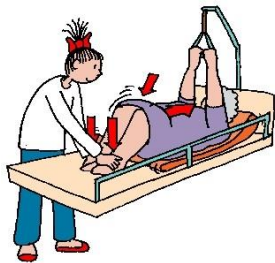
- zittende transfer met overbrugging van een hoogteverschil of een open ruimte

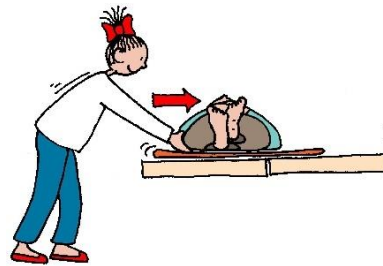

Glijdlaken

- persoon wordt in bed vergleden i.p.v. opgetild
- voor hogerop brengen, in wisselhouding leggen of voor algemene positionering
- fysieke belasting voor de verzorger wordt sterk verminderd
- comfort voor de persoon wordt verhoogd

ggt.nurozoc. Studies by Gladman (1),
1:

Voetdraaischijf

- personen die moeilijk te been zijn, blijven op beide voeten staan terwijl de hulpverlener de draaibeweging uitvoert
- de transfer wordt vergemakkelijkt
vb. zetel naar bed

- AutoGlide:
 - auto-instaphulp die bestaat uit 2 delen die achteraan aan elkaar vastgemaakt zijn
 - de gebruiker glijdt vanaf de rand van de autozetel naar de juiste zitpositie in de auto

Voordelen

- de handgreep aan de zijkant geeft een begeleider de mogelijkheid mee te helpen door te trekken tijdens het glijden

- Een opsta-transferhulpmiddel bestaat uit
 - een brede voetplaat op wieltjes
 - een opstaand gedeelte met beensteunen
 - handgrepen
- Steunen
 - flexibel
 - bij bepaalde modellen in hoogte verstelbaar
- Wieltjes
 - gemakkelijk en veilig verplaatsen

Twee varianten

- zonder zitmogelijkheid

- met zitmogelijkheid

- Actieve transfers
 - van zit naar stand
 - van stand naar zit
- Bijvoorbeeld:
 - van stoel/rolstoel naar bed en omgekeerd
 - van stoel/rolstoel naar toilet en omgekeerd
 - van stoel/rolstoel naar douche-, bad- of toiletstoel en omgekeerd
- Opsta-transferhulpmiddelen met zitmogelijkheid: alternatief voor een rolstoel of een rollende toilet- of douchestoel
 - vb. bij een verplaatsing naar toilet
 - sommige modellen van deze soort kunnen als toiletstoel of douchestoel gebruikt worden

- Personen met nog enige kracht om een transfer te maken naar of van bed, rolstoel of toilet, maar onvoldoende kracht in de romp en de onderste ledematen om dit zelfstandig te kunnen doen
- Personen die niet de mogelijkheid hebben om de nodige afstand te overbruggen
- Personen die nog beschikken over een stafunctie en stabiliteit
- Personen die begrijpen wat er gebeurt en wat er van hen verwacht wordt

- Tussenoplossing tussen manueel getild worden door een verzorger en getild worden met een actieve tillift
- De mobiliteit van de persoon met de beperking wordt tijdens het tillen gestimuleerd
- Kleiner dan de actieve tillift, en dus bruikbaar in kleine ruimten en gemakkelijker op te bergen
- Vermindert de belasting voor de verzorger
- Accessoires zoals een riem, een rugleuning maken opstaan en blijven staan gemakkelijker
- Niet bruikbaar bij personen die geen instructies kunnen opvolgen
- Niet geschikt voor personen waar de sta-functie onvoldoende is om gedurende de transfer stabiel te blijven staan
- Niet bedoeld om verplaatsingen uit te voeren

- http://www.youtube.com/watch?v=Zv_n3oy3YDw
- Een band onder de oksels ondersteunt de persoon bij het opstaan
- Een band rond de romp kan een extra beveiliging zijn
- Er is eveneens steun aan de knieën

Voordelen

- De betrokkene steunt op zijn voeten en komt soms volledig tot stand. Dit is voor de persoon aangenaam en tevens positief voor zijn bloedsomloop, spijsvertering en luchtwegen.
- De lift is gemakkelijk te hanteren door één persoon.
- De lift is gemakkelijk bij het toiletgebruik omdat de onderrug en de benen van de betrokkene vrij zijn. Kledij aan- en uitdoen verloopt vlotter.
- Actieve tilliften zijn compacte modellen die weinig plaats innemen.

Nadelen

- Een actieve tillift kan de betrokkene niet van een lig- naar een zithouding brengen.
- Dit moet door de begeleider gebeuren en kan belastend kan zijn voor de begeleider zijn rug en gewrichten.

[http://www.youtube.com/watch?feature=player_detailpage
&v=3sdCgl7IgBs](http://www.youtube.com/watch?feature=player_detailpage&v=3sdCgl7IgBs)

Voordelen

- Een passieve tillift is in elke situatie bruikbaar, los van de mogelijkheden van de betrokkene.
- Een passieve lift voert een volledige verplaatsing uit. Er zijn geen tussenstappen in het rugbelastend begeleiden.
- Een passieve tillift is gemakkelijk te hanteren door één persoon.
- Er bestaan compacte modellen die weinig plaats innemen.

Nadelen

- Kledij aan- en uitdoen voor toiletgebruik verloopt wat moeilijker met een passieve tillift.

- Wanneer de ruimte te klein is voor een verrijdbare tillift
- Wanneer een plafondsysteem geen oplossing is

- Plafondliften (of plafondsysteem) bestaan uit twee delen
 - een liftgedeelte voor het tillen
 - een flexibel en compleet railsysteem
- De persoon en de tilband worden aan een cassette aan het plafond gehangen
- Deze cassette bevat een elektromotor die in staat is de persoon omhoog en omlaag te bewegen
- De cassette zelf beweegt langs de rail

- Is een verplaatsbaar plafondsysteem
- Op meerdere plaatsen inzetbaar
- Kan dienen als tijdelijke oplossing
- Voor demonstraties

- Als andere types tilsystemen geen betere oplossing bieden (bevestigingsproblemen, huurwoning ...)
- Als betrokkene niet gemotiveerd is voor een railsysteem of andere bevestigingssystemen
- Wanneer op verschillende locaties moet getild worden
- Voor gebruik op verplaatsing

Voordelen	Nadelen
<ul style="list-style-type: none"> • Biedt ruimere gebruiksmogelijkheden, overal inzetbaar • Rechtstreekse transfer tussen meerdere ruimtes • Geen installatie • Discreet na wegberging (wel nood aan voorziene bergruimte) • Kan gemakkelijk uitgeleend worden 	<ul style="list-style-type: none"> • Onbruikbaar in kleine ruimtes of meerdere verdiepingen • Bad, bed moet onderrijdbaar zijn voor de poten van de tillift • Meer manoeuvreerruimte nodig • Moeilijker te hanteren • Opbergruimte nodig

- In 1 ruimte
- In meerdere aan elkaar aangrenzende ruimtes met al dan niet een aangepaste deuropening
- Bij zelfstandig gebruik door betrokkene

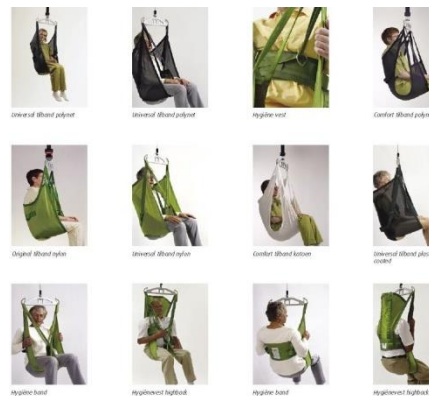
Voordelen	Nadelen
<ul style="list-style-type: none"> • Plaatsbesparend • Geen opbergruimte nodig • Manoeuvrerruimte beperkt • Gebruiksvriendelijk, minder fysieke belasting • Rechtstreekse transfer tussen meerdere ruimtes • Afhankelijk van het systeem zelfstandig te gebruiken • Bad en bed hoeft niet onderrijdbaar te zijn • Discreet 	<ul style="list-style-type: none"> • Enkel bruikbaar waar rails voorzien zijn, in één ruimte of in meerdere ruimtes • Duurdere oplossing • De meeste systemen vereisen aan de deuropeningen een bouwkundige ingreep • In een bestaande situatie nood aan verbouwingen, oa voor het verstevigen van de plafonds en om aanwezige hoogteverschillen te overbruggen

- Een draagsysteem is een element van een tilsysteem
- Soorten

- tilbeugel

- tildoek:

- Een tilbeugel ondersteunt het lichaam slechts op enkele punten, zo kan getild worden zonder hinder
- Tilbeugels zijn gemakkelijk aan te brengen, ze moeten na het tillen steeds verwijderd worden
- Een persoon met een handicap kan een tilbeugel zelfstandig gebruiken
- Een tilbeugel geeft onder andere bij personen met een verzwakte spiertonus of zonder hoofdcontrole te weinig steun

- Tildoeken kunnen gebruikt worden in elke situatie en voor elke handicap
- Een tildoek wordt opgehangen aan het tiljuk

- Tildoeken zijn er in verschillende materialen van zacht, vochtabsorberende stof tot juist superglad
- Tildoeken zijn er in verschillende maten van extra small tot extra large

battildoek

standaardtildoek

amputatietildoek

cocoontildoek

toilettildoek

- De keuze van de juiste tildoeek
 - het model en het materiaal belangrijk
 - de juiste maat kiezen is belangrijk
- Hierbij spelen volgende aspecten een rol
 - het gewicht van de betrokkene
 - de lengte van de betrokkene
 - de omvang van de zorgvrager
 - de mate van stabiliteit van de heup
 - pijn
- De tilband is het contact tussen de tillift zelf en de betrokkene
De juiste tildoeek betekent
 - voor de begeleider meer gemak en minder belasting
 - voor de betrokkene meer comfort en veiligheid

- Het aanbrengen en het verwijderen van tildoeken moet zo gemakkelijk mogelijk gaan. Het is belangrijk deze techniek aan te leren

- Tilbanden zijn van sterk materiaal gemaakt, maar ze slijten toch. Daarom is het belangrijk regelmatig de tildoeken te controleren en deze tijdig te vervangen

- Een tildoeke wordt best verwijderd na de transfer
- Of een tildoeke na de transfer toch kan blijven zitten, is afhankelijk van
 - de problematiek
 - de duur
 - de frequentie van de transfer
 - individugebonden factoren
- Een tildoeke kan blijven zitten in het belang van de betrokkene
 - wanneer het voor de persoon zeer moeilijk en pijnlijk is om gemanipuleerd te worden
 - bij zeer zwakke personen, of zeer zwaarlijvige personen in een zitschelp of een slaaporthese
 - wanneer voor bovenvermelde groep de tijd tussen twee transfers zeer kort is
 - wanneer betrokkene frequent moet getild worden o.a. bij deelname aan therapieën of andere activiteiten

- Als men het tildoek niet verwijdert, moet men aandacht hebben voor extra drukpunten bij de betrokkene
 - extra controle is zeker aangewezen
 - de groep betrokkenen bij wie het tildoek blijft zitten, is meestal zeer gevoelig voor decubitus

- <http://www.youtube.com/watch?v=zi87ikDYVDo>

- De ruimte dient voldoende groot te zijn om:
 - te manoeuvreren met rolstoel
 - te manoeuvreren met hulpmiddelen
 - assistentie te verlenen
- Het meubilair moet toegankelijk en bereikbaar geplaatst worden

- Antisliptegels op de vloer
- Antisliplaag op bestaande vloer
- Onderhoudsvriendelijk
- Afvalemmer
 - voldoende groot
 - op logische plaats
- Verlichting en elektriciteit
 - gemakkelijk bereikbaar: bedieningsband tussen 90 en 120 cm boven vloerniveau
 - eenvoudig te vinden
- Aandacht voor de plaats van de kraan
- Toiletgerief binnen handbereik

Aparte toiletruimte of toilet in badkamer

- ruimte gemakkelijk bereikbaar vanuit andere ruimtes
- geen drempels
 - deuropening voldoende breed
- voldoende circulatieruimte
 - om te manoeuvreren met de rolstoel
 - om hulpmiddelen te gebruiken
 - om assistentie te verlenen

- Deur draait best naar buiten
voldoende opstelruimte (50 cm aan de slotzijde)
= ruimte voor een deur nodig om met
een rolstoel te manoeuvreren

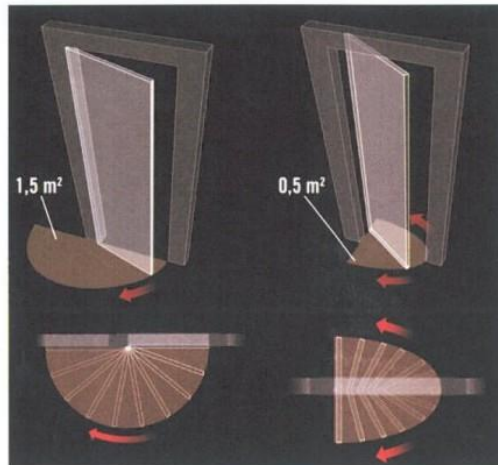

- Soorten deuren
 - schuifdeuren: alternatieve oplossing voor bredere deuren indien er onvoldoende opstelruimte is
 - kantelschuifdeuren
 - pivoterende deuren

- Kantelschuifdeuren

- Pivoterende deuren

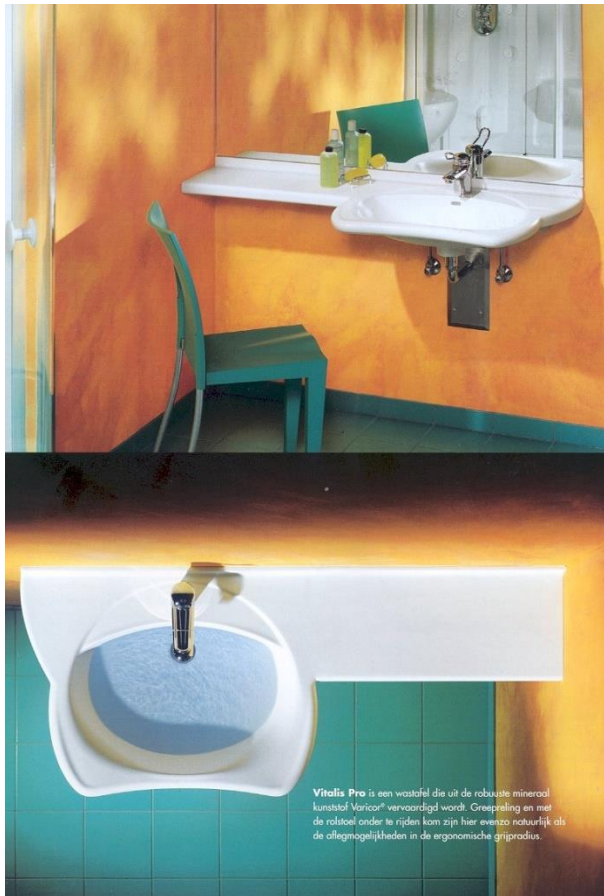
- http://www.youtube.com/watch?v=vl-uGKjD_vo

- Onderrijdbare wastafel
 - zittend gebruik
 - 70 cm vrije beenruimte
 - komt verder naar voor
 - afvoer achteraan de wastafel of via wandaansluiting
 - sifon hindert niet
- In hoogte verstelbare wastafel
 - zittend of staand gebruik
 - meerdere gebruikers
 - kinderen

- Zich wassen aan de wastafel
- Zich wassen in de douche
- Zich wassen in bad
- Het toilet gebruiken

Onderrijdbaar

In hoogte verstelbaar

- Spiegel
 - kantelspiegel niet door iedereen te bedienen
 - spiegel zowel geschikt voor staande personen als rolstoelgebruikers: onderzijde op 100 cm en bovenzijde op tenminste 195 cm

- Aandachtspunten
 - geen hoogteverschillen
 - antislipvloer
 - afmetingen: minimum 90 x 120 cm
 - mogelijkheid voor een draaicirkel van 150 cm
 - voorzien van een droge opstelruimte
 - voorzien van een douchezitje: bij voorkeur op zithoogte van de persoon
 - met bijhorende steunen
 - stevige beugel zodat de persoon zich kan vasthouden

- Toegankelijke douche
 - eenvoudigste oplossing: inloopdouche
 - geen drempels → er kan ook gemakkelijk in de douche gereden worden

- Douchedeuren
 - beperken de circulatieruimte
 - keuze voor douchegordijn of volledig wegklapbare deuren

- Beugels aan de wand bieden extra steun bij het betreden of verlaten van de douche
- Een beugel met een hoek van 90° kan tegelijkertijd als douchestang en als handgreep fungeren
- Houd bij het plaatsen van beugels rekening met de functionaliteit van de persoon

- Beugels
 - gladde en afgeronde afwerking
 - diameter van de buis biedt voldoende grip
 - accessoires, zoals douchekop, kunnen worden toegevoegd

- Douchedeuren
 - beperken de circulatieruimte
 - keuze voor douchegordijn of volledig wegklapbare deuren

- Kraanwerk
 - plaats
 - buiten de waterstraal, maar binnen het bereik van de gebruiker
 - type
 - thermostatische kraan
 - eengreepsmengkraan met temperatuur- en/of debietbegrenzer
 - eventuele toevoeging van handsproeier
 - bediening
 - hendel in plaats van draaiknoppen
 - eenvoudig bedienbaar
 - douchestang
 - op hoogte regelbaar

- Douchezitje
 - met of zonder rugleuning
 - met of zonder armleuningen
 - al dan niet aan de wand gemonteerd
 - al dan niet met vloerstatief
 - al dan niet opklapbaar
 - al dan niet in hoogte verstelbaar

- Aandachtspunten bij douchezitjes
 - Zijn de zitting en eventuele armleggers opklapbaar?
 - Biedt de rugleuning goede ondersteuning?
 - Bevindt het zitje zich op de juiste hoogte?
 - Mogelijke zitdiepte en zitbreedte?
 - Welke is de functionele zijde van de persoon?
 - Eisen voor de wandmontage?
 - Kan het zitje, indien nodig, voorzien worden van een hulppoot?

- Douchestoel
 - een stabiele oplossing voor zittend douchen
 - persoon moet over voldoende rompstabiliteit beschikken om zelfstandig te zitten

- Verrijdbare douchestoel

- Zelfrijder
 - doucheroelstoel voor personen die nog zelfstandig kunnen verplaatsen met een manuele rolstoel

- Douchestoel met positioneringsvoorzieningen
 - afzonderlijke opklapbare armleggers
 - verstelbare en wegzwenkbare voetsteunen
 - verstelbare hoofdsteun
 - kantelsysteem achterwaarts of voorwaarts
 - fixatiemogelijkheden
 - aanpasbaar aan de individuele noden
 - op wielen (bruikbaar voor toiletgebruik en douchen)
 - tafeltje / buiksteun
 - zitschelp

- Douchestoel met positioneringsvoorzieningen
 - in hoogte verstelbare, kantelbare douche-/toiletstoel voorkomt overbelasting van rug, schouders en armen van de verzorgende en maakt transfers probleemloos
 - de werkhoogte is eenvoudig en traploos te verstellen
 - de opklapbare zachte toiletzitting met open voorzijde biedt optimale hygiëne

- Aandachtspunten bij douchestoelen met positioneringsvoorzieningen voor kinderen
 - beschikbaarheid van meerdere maten
 - voorzien van hoogte- en kantelverstelling
 - aanwezigheid van goede beremming
 - mate waarin het eenvoudig uit elkaar kan worden gehaald voor transport
 - aanwezigheid van meerdere accessoires

- Liggend douchen
 - doucheraam
 - douchewagen
- Aandachtspunten bij de keuze
 - keuze uit wandbevestiging of verrijdbaar
 - bij wandbevestiging: opklapbaar en voorzien van vastzetpal i.v.m. veiligheid.
 - bij verrijdbaar: goede remmen i.v.m. veiligheid
 - voldoende hoogteverstelling i.v.m. passende werkhoogte en transferhoogte
 - nood aan zijhekken

- Liggend douchen
 - doucheraam: boven het bad
 - neemt geen extra ruimte in beslag
 - kan gebruikt worden als verzorgingstafel

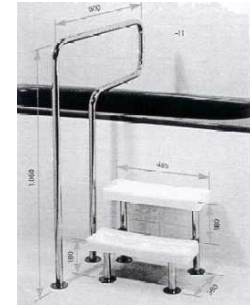

- Liggend douchen
 - douchewagen: verrijdbaar
 - maakt het voor de verzorger mogelijk om de persoon van verschillende zijden te benaderen
 - werkhoogte is verstelbaar
 - kan gebruikt worden als verzorgingstafel

- Hulpmiddelen om de badrand te overbruggen
 - badopstapje bij voorkeur gecombineerd met beugels
 - badplank
 - badoprichthulp
 - beugels
 - hoog-laagbadzit

- Badopstapje bij voorkeur gecombineerd met handgrepen
 - personen met minimale beperkingen die hun benen niet voldoende hoog kunnen heffen maar wel nog voldoende evenwicht hebben

- Badplank
 - personen die niet over de badrand kunnen stappen en/of die niet op de badbodem kunnen gaan zitten of ervan opstaan

- Badoprichthulpen
 - om uit het bad te komen
 - bevestigd aan de wand /achter de kraan

- Beugels
 - om de badrand te overbruggen
 - bevestigd aan de wand of op de badrand
 - gladde en afgeronde afwerking
 - diameter van de buis biedt voldoende grip
 - accessoires, zoals zeephouder, kunnen worden toegevoegd

- Hoog-laagbadzit
 - mechanisch
 - elektrisch
 - opblaasbaar

- Aandachtspunten bij hoog-laagbadzitjes
 - Past de hoog-laagbadzit in het bad?
 - hoogte van de badrand
 - diepte van het bad
 - breedte van het bad
 - positie van de kraan
 - Wat is de afstand tussen de badzit en de badbodem?
 - let op: gevolg = niet diep genoeg in het water
 - Verlopen de transfers op en af de hoog-laagbadzit vlot?
 - Is het type hoog-laagbadzit afgestemd op de functionaliteit?
 - Is er iemand die de hoog-laagbadzit in en uit het bad kan tillen?

UITPROBEREN !

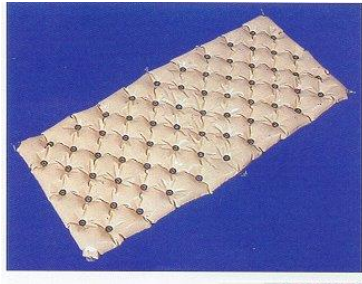
- Hoog-laagbadzit
 - transfer
 - zitten

- Hulpmiddelen om te zitten in het bad
 - badverkorter
 - badmatras
 - badzit/badstoel
 - multifunctionele stoel
 - hoog-laagbadzit

- Badverkorter
 - voor kinderen
 - voor kleine personen
 - voor personen die niet kunnen blijven zitten

- Badmatras
 - voor personen die niet kunnen blijven liggen
 - voor personen die niet in een badstoel met positioneringsvoorzieningen kunnen gepositioneerd worden

- Badzit – badstoel
 - eenvoudige
 - draaibaar
 - met of zonder armleningen en rugleuning
 - met positioneringsvoorzieningen
 - zijdelingse rompsteun (zijpelotten)
 - fixatiemogelijkheden
 - beenondersteuning
 - abductieklos
 - inlegkussen
 - multifunctionele

- Eenvoudige badzit – badstoel
 - voor personen die beschikken over voldoende rompstabiliteit om zelfstandig te zitten

- Badzit – badstoel met positioneringsvoorzieningen
 - voor personen die niet beschikken over voldoende rompstabiliteit om zelfstandig te zitten

- Multifunctionele badzit – badstoel
 - voor personen die niet beschikken over voldoende rompstabiliteit om zelfstandig te zitten
 - voor personen die de stoel nodig hebben op verschillende locaties
 - voor personen die de stoel ook als toiletstoel – douchestoel – relax gebruiken

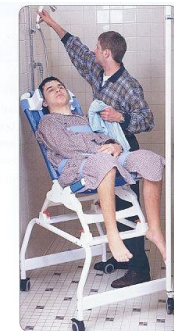
Leg straps attach to the chair frame for abduction.

Seat and back angles adjust easily.

Height can be adjusted with a child in the chair.

David can care for Tom without stooping or bending when using the Shower Stand.

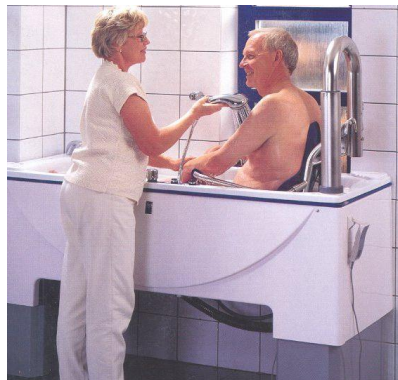
Fabric is removable for machine washing.

Quick-release locks allow chair to be removed from Tub or Shower Stand.

- Bad met lift
 - Instapbad: bad met deur
 - Kantelbad
- Oplossing voor transfer en zitten
- Zeer dure oplossing

- Voldoende ruim om het gebruik van hulpmiddelen toe te laten
 - vrije ruimte voor toiletpot: 120 cm
 - vrije transferruimte naast de toiletpot: 90 cm
 - vrije doorgangruimte tussen toiletpot en handwasbak: 90 cm

- Vaste toiletbeugels
 - hebben een specifieke vorm
 - worden achteraan aan de muur bevestigd
 - bevinden zich haaks op de muur waaraan ze bevestigd zijn
 - beugels worden op ongeveer 30 à 40 cm bezijden de as van het toilet geplaatst

- Opklapbare beugels
 - de nodige vrije ruimte voor of naast het toilet blijft behouden

- Een toiletrolhouder, of de bediening van het spoelsysteem, kan bevestigd worden aan de beugels

- Plaats van de beugels is afhankelijk van de gebruiker
 - lichaamsbouw
 - mogelijkheden en beperkingen
 - persoonlijke voorkeur
 - transfermethode

- Persoon met steunfunctie die zich optrekt met behulp van de beugels
 - beugels moeten 20 cm voorbij de punt van het toilet reiken
 - beugels moeten relatief hoog geplaatst worden

- Gemakkelijk aan te trekken kledij
- Kledij eenvoudig openen en sluiten
- Eenvoudige hulpmiddelen om de broek aan en af te doen

- Persoon zonder steunfunctie die een transfer maakt van de rolstoel naar het toilet
 - de rolstoel wordt naast, tegenover of in een hoek van 45 ° t.o.v. het toilet geplaatst
 - naargelang de manier waarop de transfer wordt uitgevoerd, worden beugels geplaatst, en wordt gekozen voor vaste of opklapbare beugels
 - uit noodzaak kunnen verschillende transfermethodes afgewisseld worden
 - bijvoorbeeld zijdelings overschuiven met een schuifplank omwille van schouderproblemen

- Persoon zonder steunfunctie die zich opduwt met steunname aan de beugels
 - beugels worden eerder laag geplaatst omdat de persoon tot stand komt door zijn armen te strekken
 - beugels moeten niet voorbij de punt van het toilet reiken omdat de persoon zijn handen naast zijn zitvlak plaatst

- De hoogte van het toilet aanpassen voor
 - personen die moeite hebben met gaan zitten en opstaan van het toilet (personen met rugklachten, rolstoelgebruikers ...)
 - kleine personen: een te hoog toilet veroorzaakt een onnatuurlijke houding (dit hindert de stoelgang)

- Rolstoelgebruiker die zijdelingse transfer maakt
 - verlengd toilet

- De hoogte van de toiletpot
 - afhankelijk van de gebruiker
 - de gebruiker moet voldoende steun kunnen nemen op de vloer
 - voor een rolstoelgebruiker is het wenselijk dat de toilethoogte gelijk is aan de rolstoelhoogte (overschuiven)
 - een standaardtoilet is 40 cm hoog en te laag voor een rolstoelgebruiker
 - best geplaatst op **zithoogte** van de gebruiker
d.w.z. zowel de heup als de knie 90 ° gebogen
 - of geplaatst op een hoogte van 46 cm
de zithoogte komt dan met wc-bril meegerekend op 48 cm

- De keuze van de oplossing is afhankelijk van
 - de mogelijkheden van de gebruiker
 - de manier waarop de transfer wordt uitgevoerd
 - de andere gebruikers van het toilet
- Soms moet er afgewogen worden tussen het gemakkelijker opstaan en gaan zitten en een moeilijkere stoelgang

- Geplaatst op een bestaand toilet
- Vaste hoogte
 - verschillende merken: verschillende hoogtes (van 4 cm tot 14 cm)
- Soorten
 - los opzetbare toiletverhogers
 - vastschroefbare toiletverhogers
 - met of zonder armleuningen
 - met of zonder deksel

Voordelen

- vergemakkelijken het gaan zitten en rechtstaan van het toilet
- vergemakkelijken voor een rolstoelgebruiker de zijwaartse transfer
- gemakkelijk te plaatsen
- gemakkelijk mee te nemen
- met armleuningen, geen nood meer aan afzonderlijke handgrepen

Nadelen

- door het hoger zitten kan de persoon in een onnatuurlijke houding zitten, dit kan de stoelgang bemoeilijken
- stabiliteit moet gewaarborgd worden
- voor zeer zwaarlijvige personen kan de opening te klein zijn
- kan storen bij het onderhoud van het toilet
- moeilijk te reinigen

- Kader wordt over het toilet geplaatst
- Wanneer de gebruiker nog extra steun nodig heeft en er geen handgrepen (kunnen) geplaatst worden

Voordelen

- vergemakkelijken het gaan zitten en rechtstaan van het toilet
- gemakkelijk te plaatsen
- gemakkelijk mee te nemen
- met armleuningen, geen nood meer aan afzonderlijke handgrepen

Nadelen

- door het hoger zitten kan de persoon in een onnatuurlijke houding zitten, dit kan de stoelgang bemoeilijken
- stabiliteit moet gewaarborgd worden
- voor zeer zwaarlijvige personen kan de opening te klein zijn
- kan storen bij het onderhoud van het toilet

- De sokkel wordt onder een bestaand toilet geplaatst

- Verhoogd toilet
 - een standaardtoilet heeft een hoogte van 42 cm, inclusief toiletbril
 - toiletpotten zijn in verschillende hoogtes verkrijgbaar
 - + 10 pot: de toiletpot is 50 cm hoog
 - + 6 pot: de toiletpot is 46 cm hoog
 - + 3 pot: de toiletpot is 43 cm hoog

- Hangtoilet
 - kan bij de installatie op juiste hoogte geplaatst worden

Voordelen

- toilet in oorspronkelijke toestand
- stabiel
- geen problemen bij onderhoud van toilet

Nadelen

- niet eenvoudig te plaatsen
- niet meeneembaar
- hoogte niet voor iedereen te gebruiken

- Voor rolstoelgebruikers die verschillende transferhoogten nodig hebben om gemakkelijk op en af het toilet te kunnen
- Wanneer andere personen van het gezin gebruik moeten kunnen maken van een toilet op standaardhoogte
- Soorten
 - de toiletzitting wordt op een wand gemonteerd en kan op en neer bewegen
 - systeem waarbij het toilet zelf in hoogte verstelbaar is

TRANSFER: IN HOOGTE VERSTELBARE TOILETZITTING

- Een systeem waarbij de zitting in hoogte verstelbaar is en tegelijkertijd lichtjes naar voor kantelt
- De normale opsta-beweging wordt ondersteund (vb. krachtvermindering)
 - de steunname met de voeten op de grond moet nog mogelijk zijn
- Wordt op een bestaande toileteenheid geïnstalleerd
- De bediening is persoonlijk instelbaar volgens de onderbeenlengte en de mate van rompstabiliteit van de gebruiker
- Mechanische systemen en elektrische systemen

- Mechanisch
 - geen energieverbruik
 - goedkoop systeem
 - gemakkelijk te plaatsen
 - bruikbaar op verschillende plaatsen
- Elektrisch
 - armsteunen in hoogte verstelbaar
 - grotere belastbaarheid
 - door een lichte drukknopbediening
 - stopt op de vooraf ingestelde hoogte en bij het loslaten van de drukknop

- Gebruik
 - de opsta-zitfunctie assisteren
 - de zijdelingse transfer vanuit de rolstoel vergemakkelijken
 - bieden de mogelijkheid om van hoog naar laag getransfereerd te worden
- Om te installeren moet de gehele toileteenheid vervangen worden
- Bediend met afstandsbediening
 - mogelijkheid tot aanpassen van schakelaars (elleboogschakelaar, voetschakelaar ...)

TOILETGEBRUIK

TRANSFER: IN HOOGTE VERSTELBAAR TOILET

-
-
-

- Toiletstoel

eenvoudig

met rugleuning en arMLEUNINGEN
bruikbaar boven een bestaand toilet of met toiletemmer

ter vervanging van het toilet

plooibaar: niet stevig

- Toiletstoel
 - met wielen
 - bij onvoldoende ruimte voor transfer in toiletruimte
 - om transfers te vermijden
 - kan ook in de douche: materiaalkeuze!

- Toiletstoel
 - met positioneringsmogelijkheden
 - voor personen met weinig rompstabiliteit
 - minder belastend voor de verzorger
 - meestal ook douchestoel

- Toiletrolstoel/zelfrijder
 - voor personen die zich zelfstandig verplaatsen
 - meestal ook douchestoel

- Aandachtspunten bij toiletstoelen
 - stabiliteit en belastbaarheid van de stoel, ook bij zwaardere personen
 - mogelijkheden voor voetsteunen, opklapbare armleggers, diverse (toilet)zittingen
 - zitdiepte, zitbreedte, zithoogte
 - ondersteuning van de rug
 - bij in hoogte verstelbaar: passende werkhoogte en transferhoogte
 - bij verrijdbaar: goede remmen i.f.v. veiligheid

- Toiletpapier nemen
 - bereikbaarheid van het toiletpapier

- Toilet papier afscheuren
 - gebruik een dispenser die afzonderlijke vellen toilet papier levert

- gebruik een toiletpapierslot: dit is een bevestiging op de rol toilet papier waardoor het toilet papier gemakkelijk vel per vel kan afgescheurd worden

- Toilet papier hanteren
 - gebruik
 - het toilet papier wordt vastgeklemd in de tang en door het handvat en het verlengstuk wordt de te reinigen plaats gemakkelijk bereikbaar en wordt het reinigen vergemakkelijkt
 - verschillende modellen

- Hulpmiddelen ter vervanging van toiletpapier
 - douche-droogstelsysteem: reinigt het onderlichaam na toiletgebruik door middel van een warmwaterdouche. Er is steeds een te regelen waterstraal en geurafzuiging. Een warmeluchtföhn droogt daarna het onderlichaam

Er zijn verschillende douche-droogsystemen

- een toiletzitting (wc-bril) met intieme douche en droger is de eenvoudigste oplossing. De zitting past vrijwel op iedere bestaande toiletpot en is eenvoudig te monteren. Hierbij moet alleen de toiletzitting vervangen worden
- van de toiletzittingen met intieme douche en droger bestaan er uitvoeringen met een comfortabele zitting of met een antidecubituszitting

- Wanneer een toiletzitting met intieme douche en droger niet kan geplaatst worden op het bestaande toilet, moet een volledig nieuw toilet worden geïnstalleerd
- Er zijn drie uitvoeringen mogelijk
 - een model met wandbevestiging
 - een staand model
 - een hoog-laagtoilet met intieme douche en droger
 - wanneer er nood is aan een hoog-laagtoilet voor het uitvoeren van de transfers en het toilet door verschillende personen gebruikt wordt. O.a. voor dwergen kan dit een adequate oplossing zijn

- De 'intieme douche en droger' wordt aangesloten op het waternet en moet daarvoor aan bepaalde wettelijke voorwaarden voldoen
- Niet alle op de markt te koop gestelde producten voldoen aan de eisen
- Aandachtspunten intieme douche en droger
 - systeem niet meeneembaar dus enkel een oplossing op het toilet waarop het systeem geplaatst is
 - reinigt niet grondig in combinatie met toiletverhoger of toiletstoel

Er bestaat een toiletstoel met intieme douche droger

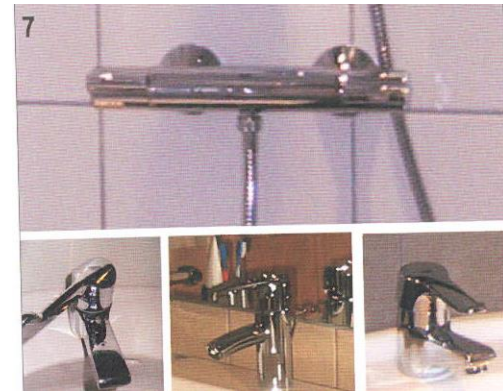
- voordelen:
 - niet aangesloten op het waternet - werkt met een reservoir
 - verplaatsbaar
 - in de hoogte verstelbaar
- nadelen:
 - elektriciteit noodzakelijk
 - reservoirs moeten gevuld worden (douche)
 - de toilettank moet geleegd worden
 - hogere kostprijs

- Om de stoma te verzorgen en te spoelen
 - stomatoilettafel sluit optimaal aan bij het lichaam
 - stomazakje kan makkelijk in de spoelbak hangen
 - voorzien van een uittrekbare handdouche
 - de spiegel is schuin geplaatst
 - een schaarspiegel biedt een beter zicht op de stoma
 - bij individueel gebruik kan hoogte aangepast worden aan de gebruiker

- Aanpassingen aan de kraan

- Washandje met zeep erin

- Handdoek

- Washulpmiddelen

- Douche/badmatten – antislipstrips

- Haarwasbekkens

- Aankleedhulpen

- Verzorgingshulpmiddelen

- Tubeknijpers

- Aan de muur bevestigd
- Verrijdbaar
- In hoogte verstelbaar

Liggend douchen

Baden: badwand hoger

Aan- en uitkleden: verzorgingstafel

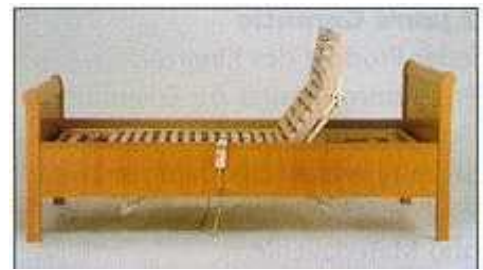
<http://www.youtube.com/watch?v=VfSmUdM04Eo>

- Verzorgingsbed of bed-in-bedsysteem
 - elektrisch in hoogte verstelbaar
 - voorzien van
 - elektrisch verstelbare bedbodemgedeelten
 - zijsponden
 - bedpapegaai
 - maakt transfers eenvoudiger en minder belastend
 - voor de gebruiker
 - voor de verzorger

- Persoon met steunfunctie **IN** bed transfereren → bed **LAAG** plaatsen
 - de persoon neemt plaats op het bed: zit meteen ver genoeg op de bedrand
 - de benen worden opgetild en op bed gezwaaid door de persoon of een verzorger
 - tegelijkertijd verandert de houding van zit in lig

- Persoon met steunfunctie **UIT** bed transfereren → bed **HOOG** plaatsen
 - de persoon komt van lig tot zit
 - de benen worden uit bed gezwaaid
eventueel tegelijkertijd
 - de persoon komt van zit op de bedrand tot stand naast het bed

- Aanpassingen aan het bed
 - bedverhogers: brengen het bed op de juiste hoogte
 - bedpapegaai: helpt om recht te komen
 - elektrisch verstelbare delen: helpen om tot zit te komen

- Bijkomende hulpmiddelen

KOC • • •
KENNISCENTRUM HULPMIDDELEN

VAPH

Start
Publicaties
Vlibank
Opleidingen
Kalender
Multidisciplinaire teams en experts
Over het KOC

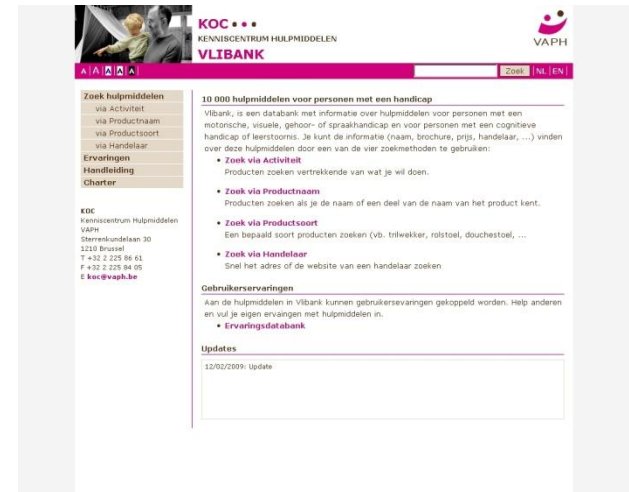
Hulp bij de keuze van een hulpmiddel
Tips en richtlijnen bij de keuze van oplossingen bij problemen met dagelijkse activiteiten, verplaatsingen, computergebruik, communiceren, ...
• [Lees de KOC-publicaties](#)

10 000 hulpmiddelen voor personen met een handicap
Vlibank, een databank met prijzen, brochures en verkooppunten van hulpmiddelen voor personen met een motorische, visuele, gehoor- of spraakhandicap en voor personen met een cognitieve handicap of leerstoornis.
• [Zoek een hulpmiddel met Vlibank](#)

Opleidingen over hulpmiddelen
Meer leren over hulpmiddelen, over adviseren en over motivatierapporten opstellen.
• [Bekijk het opleidingsaanbod](#)
• [Bekijk de presentaties](#)

Nieuw
17/02/2009:
[Presentaties: Epilepsiehanden, hoorbanden en hulphonden](#)
05/02/2009:
[KOC-opleidingen 2009: Overzicht, data en inschrijvingsformulier](#)

KOC
Kenniscentrum Hulpmiddelen
VAPH
Sternenkundelaan 30
1210 Brussel
T +32 2 225 86 61
F +32 2 225 84 05
E koc@vaph.be

KOC • • •
KENNISCENTRUM HULPMIDDELEN

VAPH

VLIBANK

Zoek hulpmiddelen
via Activiteit
via Productnaam
via Productsoort
via Handelaar

Ervaringen
Handleiding
Charter

10 000 hulpmiddelen voor personen met een handicap
Vlibank, is een databank met informatie over hulpmiddelen voor personen met een motorische, visuele, gehoor- of spraakhandicap en voor personen met een cognitieve handicap of leerstoornis. Je kunt de informatie (naam, brochure, prijs, handelaar, ...) vinden over deze hulpmiddelen door een van de vier zoekmethoden te gebruiken:
• **Zoek via Activiteit**
Producten zoeken vertrekkende van wat je wil doen.
• **Zoek via Productnaam**
Producten zoeken als je de naam of een deel van de naam van het product kent.
• **Zoek via Productsoort**
Een bepaald soort producten zoeken (vb. trilwolk, rolstoel, douchestoel, ...)
• **Zoek via Handelaar**
Snel het adres of de website van een handelaar zoeken

Gebruikerservaringen
Aan de hulpmiddelen in Vlibank kunnen gebruikerservaringen gekoppeld worden. Help anderen en vul je eigen ervaringen met hulpmiddelen in.
• [Ervaringsdatabank](#)

Updates
12/02/2009: Update

KOC
Kenniscentrum Hulpmiddelen
VAPH
Sternenkundelaan 30
1210 Brussel
T +32 2 225 86 61
F +32 2 225 84 05
E koc@vaph.be

www.hulpmiddeleninfo.be

www.vlibank.be

KOC ● ● ●
 KENNISCENTRUM HULPMIDDELEN
VLIBANK

Zoek hulpmiddelen

- via Activiteit
- via Productnaam
- via Productsoort
- via Handelaar
- via Datum (test)

Ervaringen

Handleiding

Charter

Hulpmiddeleninfo.be

Over het KOC

VAPH

KOC
 Kenniscentrum Hulpmiddelen
 VAPH
 Sterrenkundelaan 30
 1210 Brussel
 T +32 2 225 86 61
 F +32 2 225 84 05
 E koc@vaph.be

53 product(en) gevonden voor 1.1.13.8. toiletstoel

Klik in onderstaande lijst op de links '**Info & Verdelers**', '**Brochure**' of '**Ervaringen**' om een nieuw venster te openen met de gedetailleerde gegevens over het product.

Klik op '**Naar activiteitenlijst**' om naar de categorie in de activiteitenlijst te springen waarin het gekozen product staat.

Klik op '**Ervaring toevoegen**' om een nieuw venster te openen waarin u uw ervaring met het gebruik van het product kunt invullen.

Klik op '**Gevonden producten vergelijken**' om een overzicht (tabel of doorlopende tekst) te maken met de gegevens van de gevonden producten.

Producten die in een lichtgrijze kleur worden weergegeven, zijn in de laatste 2 jaren niet geactualiseerd.

Zoeken verfijnen

- geschikt voor obese personen
- met wielen
- alle producten

Gevonden producten vergelijken

Zoeken verfijnen met trefwoorden

1. Adjustable Height Drop Arm Mobile Commode 512BCSADJ verrijdbare toiletstoel; *Producent: Days Medical Aids Ltd*

[Info & verdelers](#) [Brochure](#) [Naar activiteitenlijst](#) [Ervaringen \(0\)](#) [Ervaring toevoegen](#)

Anne-Marie Deleyn

Rita Leys

KOC – Kenniscentrum Hulpmiddelen VAPH

Sterrenkundelaan 30

1210 Brussel

T: 02 225 86 61

E: koc@vaph.be

